

HRVATSKI SABOR

1076

Na temelju članka 89. Ustava Republike Hrvatske, donosim

ODLUKU

O PROGLAŠENJU ZAKONA O OSNIVANJU AGENCIJE ZA ISTRAŽIVANJE NESREĆA U ZRAČNOM, POMORSKOM I ŽELJEZNIČKOM PROMETU

Proglašavam Zakon o osnivanju Agencije za istraživanje nesreća u zračnom, pomorskom i željezničkom prometu, koji je Hrvatski sabor donio na sjednici 19. travnja 2013. godine.

Klasa: 011-01/13-01/63

Urbroj: 71-05-03/1-13-2

Zagreb, 25. travnja 2013.

Predsjednik

Republike Hrvatske

Ivo Josipović, v. r.

ZAKON

O OSNIVANJU AGENCIJE ZA ISTRAŽIVANJE NESREĆA U ZRAČNOM, POMORSKOM I ŽELJEZNIČKOM PROMETU

Članak 1.

Ovim se Zakonom osniva Agencija za istraživanje nesreća u zračnom, pomorskom i željezničkom prometu (u daljnjem tekstu: Agencija), kao pravna osoba s javnim ovlastima te se uređuje djelatnost, način upravljanja, sredstva za osnivanje i rad Agencije i druga pitanja važna za rad Agencije.

Članak 2.

(1) Ovim se Zakonom uređuje provedba Uredbe (EU) br. 996/2010 Europskoga parlamenta i Vijeća od 20. listopada 2010. o istragama i sprečavanju nesreća i nezgoda u civilnom zrakoplovstvu i stavljanju izvan snage Direktive 94/56/EZ (SL L 295, 12. 11. 2010., str. 35.).

(2) Ovaj Zakon sadrži odredbe koje su u skladu sa sljedećim direktivama Europske unije:

– Direktivom 2009/18/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 23. travnja 2009. kojom se uspostavljaju temeljna načela ispitivanja nesreća u području pomorskog prometa i kojom se izmjenjuje Direktiva 1999/35/EZ i Direktiva 2002/59/EZ Europskog parlamenta i Vijeća (SL L 131, 28. 5. 2009., str.114.),

– Direktivom 2004/49/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 29. travnja 2004. o sigurnosti željeznica Zajednice te izmjenama i dopunama Direktive Vijeća 95/18/EZ o izdavanju dozvola željezničkim prijevoznicima i Direktive 2001/14/EZ o dodjeli željezničkih infrastrukturnih kapaciteta, naplati pristojbi za korištenje željezničke infrastrukture i dodjeli rješenja o sigurnosti (SL L 164, 30. 4. 2004., str. 44.), izmijenjena i dopunjena Direktivom Europskog parlamenta i Vijeća 2008/110/EZ od 16. prosinca 2008. kojom se mijenja i dopunjuje Direktiva 2004/49/EZ o sigurnosti željeznica Zajednice (SL L 345, 23. 12. 2008., str. 62.), posljednji put izmijenjena i dopunjena Direktivom Vijeća 2009/149/EZ od 27. studenoga 2009. kojom se dopunjuje Direktiva 2004/49/EZ Europskog parlamenta i Vijeća u svezi sa zajedničkim sigurnosnim pokazateljima i zajedničkim metodama za izračun troškova nesreća (SL L 313, 28. 11. 2009., str. 65.).

Članak 3.

(1) Osnivač Agencije je Republika Hrvatska, a osnivačka prava obavlja Vlada Republike Hrvatske (u daljnjem tekstu: Vlada).

(2) Agencija za svoj rad odgovara Vladi.

Članak 4.

(1) Agencija se upisuje u sudski registar.

(2) Agencija posluje pod nazivom Agencija za istraživanje nesreća u zračnom, pomorskom i željezničkom prometu.

(3) Sjedište Agencije je u Zagrebu.

Članak 5.

Agencija je funkcionalno i organizacijski nezavisna od svih tijela nadležnih za zračni, pomorski i željeznički promet te od svih pravnih i fizičkih osoba.

Članak 6.

(1) Agencija na temelju javne ovlasti, kao djelatnosti od interesa za Republiku Hrvatsku, obavlja:

– istraživanja nesreća i ozbiljnih nezgoda zrakoplova,

– sigurnosnu istragu u svrhu utvrđivanja uzroka nesreće i predlaganja mjera radi izbjegavanja pomorskih nesreća te unapređivanja sigurnosti plovidbe,

– istraživanja ozbiljnih nesreća u željezničkom prometu, kao i izvanrednih događaja koji su pod određenim okolnostima mogli dovesti do ozbiljnih nesreća.

(2) Osim djelatnosti iz stavka 1. podstavka 1. ovoga članka, Agencija obavlja i sljedeće poslove:

- daje sigurnosne preporuke radi poboljšanja sigurnosti u zračnom prometu,
- vodi Nacionalnu bazu podataka,
- dostavlja podatke o događajima iz Nacionalne baze podataka u Središnju bazu Europske komisije,
- razmjenjuje podatke iz svoje Nacionalne baze podataka s drugim istražnim tijelima uz uvjet očuvanja tajnosti podataka,
- daje stručnu pomoć nadležnim istražnim tijelima Republike Hrvatske,
- surađuje s tijelima nadležnim za istraživanje zrakoplovnih nesreća u državama članicama Organizacije međunarodnog civilnog zrakoplovstva (ICAO),
- objavljuje rezultate istraživanja poštujući načela tajnosti,
- utvrđuje popis stručnjaka za istraživanje zrakoplovnih nesreća.

(3) Osim djelatnosti iz stavka 1. podstavka 2. ovoga članka, Agencija obavlja i sljedeće poslove:

- vodi pomorsku sigurnosnu istragu u slučaju vrlo ozbiljnih nesreća te dodatno, u slučajevima ozbiljnih nesreća i nezgoda, provodi preliminarnu istragu sa svrhom procjene potrebe provođenja sigurnosne istrage,
- daje sigurnosne preporuke radi poboljšanja sigurnosti u pomorskom prometu,
- vodi nacionalnu bazu podataka o pomorskim nesrećama,
- izvještava Europsku komisiju o pomorskim nesrećama i nezgodama sukladno posebnom propisu kojim se uređuje način provedbe istraživanja te dostavlja podatke o rezultatima sigurnosnih istraga u skladu sa shemom EMCIP (European Marine Casualty Information Platform) baze podataka,
- razmjenjuje podatke iz nacionalne baze podataka s drugim istražnim tijelima uz uvjet očuvanja tajnosti podataka,
- u okviru ostvarivanja međusobne trajne suradnje, uzajamne pomoći i rada, Agencija s drugim istražnim tijelima razmjenjuje instalacije, uređaje i opremu za tehničko istraživanje olupina, brodske opreme i drugih objekata relevantnih za pomorsku sigurnosnu istragu, osigurava drugim tijelima pružanje informacija u svezi s istragom pomorske nesreće, pruža tehničku suradnju ili razmjenu znanja potrebnih za izvođenje posebnih zadataka, pribavlja i razmjenjuje informacije relevantne za analizu podataka o nesreći i izradu primjerenih preporuka,

- priprema, izdaje i objavljuje izvješća pomorske sigurnosne istrage,
- prikuplja podatke o poduzetim mjerama za provedbu sigurnosnih preporuka iz izvješća o provedenim sigurnosnim istragama,
- surađuje s drugim tijelima u Republici Hrvatskoj u svrhu provođenja pomorske sigurnosne istrage,
- utvrđuje popis vanjskih stručnjaka za pojedina područja sigurnosne istrage, imenovanih od slučaja do slučaja, čiji interesi ne mogu doći u sukob s povjerenim zadatkom,
- izrađuje godišnje analize pomorskih nesreća te po potrebi i druge analize i studije,
- sudjeluje na međunarodnim skupovima i seminarima radi usavršavanja osoblja koje se bavi provođenjem istraživanja.

(4) Osim djelatnosti iz stavka 1. podstavka 3. ovoga članka, Agencija obavlja i sljedeće poslove:

- sastavlja konačno izvješće o pojedinom provedenom istraživanju koje, po potrebi, može sadržavati sigurnosne preporuke radi poboljšanja sigurnosti u željezničkom prometu,
- utvrđuje popis vanjskih stručnjaka za istraživanje pojedinih područja željezničkog prometa,
- o pokretanju istraživanja ozbiljne nesreće ili izvanrednog događaja neposredno u roku od tjedan dana od donošenja odluke o pokretanju istraživanja, izvješćuje Europsku agenciju za željeznice (ERA),
- javno objavljuje konačna izvješća o provedenim istraživanjima u željezničkom prometu i prosljeđuje ih Europskoj agenciji za željeznice (ERA),
- svake godine, najkasnije do 30. rujna, objavljuje godišnje izvješće o provedenim istraživanjima iz prethodne godine i dostavlja ih Europskoj agenciji za željeznice (ERA),
- izrađuje godišnje analize željezničkih nesreća te, po potrebi i druge analize i studije,
- sudjeluje na međunarodnim skupovima i seminarima o pitanjima istraživanja, kao i usavršavanjem osoblja koje se bavi provođenjem istraživanja.

(5) Agencija obavlja i druge poslove sukladno zakonima kojima se uređuje zračni promet, pomorstvo te sigurnost i interoperabilnost željezničkog prometa kao i propisima donesenim temeljem tih zakona.

(6) Način obavljanja istraživanja te drugih poslova iz ovoga članka uređuje se propisima iz stavka 5. ovoga članka.

Članak 7.

Tijela Agencije su upravno vijeće i ravnatelj.

Članak 8.

(1) Upravno vijeće Agencije čine tri člana koje nakon javnog natječaja, koji provodi Ministarstvo pomorstva, prometa i infrastrukture (u daljnjem tekstu: Ministarstvo), imenuje Vlada na vrijeme od četiri godine, s tim da mogu biti ponovno imenovani.

(2) Iz reda članova upravnog vijeća Agencije Vlada imenuje predsjednika i zamjenika predsjednika upravnog vijeća.

(3) Članovi upravnog vijeća Agencije ne smiju biti zaposlenici Agencije niti mogu biti osobe koje su u radnom odnosu ili obavljaju druge poslove u pravnim osobama na koje se primjenjuju odredbe zakona kojima se uređuje zračni promet, pomorstvo te sigurnost i interoperabilnost željezničkog prometa, niti mogu biti vlasnici ili suvlasnici ili članovi njihovih uprava i nadzornih odbora, ili obavljati druge poslove zbog kojih bi moglo doći do sukoba interesa.

(4) Članom upravnog vijeća Agencije može biti imenovan državljanin Republike Hrvatske s prebivalištem u Republici Hrvatskoj koji ima završen preddiplomski i diplomski sveučilišni studij ili integrirani preddiplomski i diplomski sveučilišni studij ili specijalistički diplomski stručni studij ekonomske, pravne, pomorske, prometne ili tehničke struke i najmanje pet godina radnog iskustva u struci te aktivno i operativno znanje engleskog jezika.

(5) Vlada će razriješiti predsjednika, zamjenika predsjednika i člana upravnog vijeća Agencije i prije isteka vremena na koje su imenovani u sljedećim slučajevima:

- ako to sam zatraži,
- ako učini težu povredu dužnosti utvrđenu Statutom,
- ako nije u mogućnosti uredno obavljati svoju dužnost dulje od šest mjeseci,
- ako trajno izgubi sposobnost obavljanja dužnosti,
- ako je pravomoćnom presudom osuđen za kazneno djelo,
- ako nastanu razlozi propisani stavkom 3. ovoga članka zbog kojih ne može biti član upravnog vijeća Agencije.

(6) Upravno vijeće Agencije upravlja Agencijom. Upravno vijeće Agencije obavlja sljedeće poslove:

- donosi Statut Agencije i druge opće akte,
- donosi godišnji program rada i razvoja Agencije te nadzire njegovo izvršavanje,
- donosi financijski plan i završni račun Agencije,

- raspisuje natječaj za izbor ravnatelja te imenuje i razrješava ravnatelja i zamjenika ravnatelja,
- daje suglasnost za imenovanje i razrješenje glavnih istražitelja,
- odlučuje o drugim pitanjima utvrđenim ovim Zakonom i Statutom Agencije, kao i o ostalim pitanjima koja se odnose na upravljanje Agencijom.

(7) Upravno vijeće Agencije može donositi odluke ako su prisutni svi članovi, a odluke se donose većinom glasova svih članova upravnog vijeća Agencije.

(8) Upravno vijeće Agencije nema izvršne ovlasti, kao ni ovlast za nametanje mjera na koje su ovim Zakonom ovlašteni ravnatelj i glavni istražitelji Agencije.

(9) Upravno vijeće Agencije sastaje se povremeno, u skladu sa Statutom Agencije.

(10) Članovi upravnog vijeća Agencije imaju pravo na mjesečnu naknadu za svoj rad, koja se isplaćuje iz sredstava Agencije. Odluku o visini naknade za članove upravnog vijeća Agencije donosi ministar nadležan za promet, pomorstvo i infrastrukturu (u daljnjem tekstu: Ministar).

Članak 9.

(1) Agenciju zastupa i predstavlja ravnatelj. Agencija ima i zamjenika ravnatelja.

(2) Ravnatelj organizira i vodi rad i poslovanje Agencije, poduzima sve pravne radnje u ime i za račun Agencije, zastupa Agenciju u svim postupcima pred sudovima, upravnim i drugim državnim tijelima te pravnim osobama s javnim ovlastima, a u granicama svojih ovlasti može dati punomoć drugoj osobi za zastupanje Agencije u pravnom prometu.

(3) Ravnatelja i zamjenika ravnatelja Agencije, na temelju javnog natječaja imenuje upravno vijeće Agencije, na razdoblje od pet godina te mogu biti ponovno imenovani.

(4) Ravnatelj i zamjenik ravnatelja moraju imati završen preddiplomski i diplomski sveučilišni studij ili integrirani preddiplomski i diplomski sveučilišni studij ili specijalistički diplomski stručni studij ekonomske, pravne, pomorske, prometne ili tehničke struke te najmanje pet godina rada u struci.

(5) Ravnatelj i zamjenik ravnatelja Agencije mogu biti razriješeni i prije isteka mandata.

(6) Zamjenik ravnatelja Agencije zamjenjuje ravnatelja u slučaju njegove odsutnosti ili spriječenosti i obavlja druge poslove određene Statutom i drugim općim aktima Agencije.

(7) Način postupka i drugi uvjeti za izbor i razrješenje ravnatelja i zamjenika ravnatelja uređuju se Statutom.

Članak 10.

(1) Agencija ima tri glavna istražitelja, po jednog za svako pojedino područje istraživanja iz članka 6. stavka 1. ovoga Zakona, koji ispunjavaju uvjete da mogu obavljati dužnosti glavnih istražitelja u skladu sa Statutom Agencije.

(2) Glavni istražitelji, svaki za pojedino područje istraživanja, vode stručni rad Agencije i odgovorni su za stručni rad Agencije.

(3) Ovlasti, odnosno mjere koje mogu poduzimati glavni istražitelji uređuju se propisima iz članka 6. stavka 5. ovoga Zakona.

(4) Glavne istražitelje imenuje i razrješava ravnatelj Agencije uz suglasnost upravnog vijeća Agencije.

(5) Uvjeti za imenovanje i razrješenje glavnih istražitelja uređuju se Statutom Agencije.

(6) Glavni istražitelji moraju imati službenu iskaznicu kojom se dokazuje njihovo službeno svojstvo, identitet i ovlasti.

(7) Ministar donosi pravilnik kojim se propisuju oblik i sadržaj iskaznice te način i postupak izdavanja, vraćanja, oduzimanja i vođenja evidencije o iskaznici glavnog istražitelja.

Članak 11.

Agencija može imati i druga nadzorna, stručna i savjetodavna tijela čiji se sastav, način osnivanja, djelokrug i nadležnost utvrđuju Statutom Agencije.

Članak 12.

(1) Unutarnje ustrojstvo, rad i poslovanje, ovlasti i način odlučivanja, opći akti, tajnost podataka, javnost rada te druga pitanja važna za rad Agencije uređuju se Statutom Agencije.

(2) Statut Agencije, uz prethodnu suglasnost Vlade, donosi upravno vijeće Agencije.

Članak 13.

(1) Sredstva potrebna za redovitu djelatnost Agencije osiguravaju se u državnom proračunu Republike Hrvatske.

(2) Agencija može stjecati sredstva i iz drugih izvora (donacije, fondovi i sl.) sukladno propisima, pod uvjetom da se time ne narušava njena neovisnost u radu.

(3) Agencija svoju djelatnost ne obavlja radi stjecanja dobiti.

Članak 14.

(1) Agencija ne može bez suglasnosti Vlade, steći, opteretiti ili otuđiti nekretninu ili drugu imovinu ako vrijednost te imovine prelazi iznos utvrđen Statutom Agencije.

(2) Agencija odgovara za obveze cijelom svojom imovinom, a Republika Hrvatska solidarno i neograničeno odgovara za obveze Agencije.

Članak 15.

Agencija vodi poslovne knjige i sastavlja financijske izvještaje, sukladno propisima za proračunsko računovodstvo.

Članak 16.

Agencija do 30. studenoga svake kalendarske godine podnosi Vladi godišnji program rada i financijski plan za sljedeću kalendarsku godinu na odobrenje.

Članak 17.

(1) Agencija je dužna najkasnije do 30. travnja svake kalendarske godine Vladi podnijeti godišnje izvještaje o svojem radu.

(2) U izvještaju iz stavka 1. ovoga članka Agencija daje cjelovitu analizu stanja u području rada i poslovanja uključujući godišnji financijski izvještaj.

Članak 18.

Na pitanja koja nisu uređena ovim Zakonom na Agenciju se primjenjuju odredbe Zakona o ustanovama.

Članak 19.

(1) Na pravni status zaposlenika Agencije primjenjuju se opći propisi o radu.

(2) Na plaće zaposlenika Agencije primjenjuju se propisi o plaćama u javnim službama.

Članak 20.

(1) Članovi upravnog vijeća Agencije, ravnatelj, zamjenik ravnatelja te zaposlenici Agencije dužni su kao profesionalnu tajnu, odnosno kao drugu odgovarajuću vrstu tajne sukladno zakonu kojim se uređuje tajnost podataka čuvati sve osobne i druge povjerljive podatke koje saznaju u obavljanju svojih dužnosti.

(2) Obveza iz stavka 1. ovoga članka traje i nakon prestanka obnašanja dužnosti člana upravnog vijeća, ravnatelja i zamjenika ravnatelja, odnosno nakon prestanka radnog odnosa u Agenciji.

Članak 21.

(1) Upravni nadzor nad Agencijom obavlja Ministarstvo.

(2) Nadzor iz stavka 1. ovoga članka ne provodi se nad stručnim poslovima Agencije.

Članak 22.

- (1) Vlada će imenovati privremenog ravnatelja Agencije u roku od 30 dana od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.
- (2) Privremeni ravnatelj obavit će pripreme za početak rada Agencije te podnijeti prijedlog za upis u sudski registar.
- (3) Mandat privremenog ravnatelja traje do imenovanja ravnatelja Agencije, ne dulje od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.
- (4) Vlada će imenovati upravno vijeće Agencije u roku od 60 dana od dana stupanja na snagu ovoga Zakona, a u daljnjem roku od 30 dana upravno vijeće Agencije donijet će Statut i druge opće akte Agencije.

Članak 23.

- (1) Agencija započinje s radom danom upisa u sudski registar.
- (2) Danom upisa u sudski registar Agencija preuzima poslove Agencije za istraživanje nesreća i ozbiljnih nezgoda zrakoplova i poslove Ministarstva koji se odnose na sigurnosne istrage pomorskih nesreća i nezgoda te istraživanje ozbiljnih nesreća i izvanrednih događaja u željezničkom prometu.
- (3) Danom upisa u sudski registar Agencija preuzima pismohranu i ostalu dokumentaciju, materijalno-tehnička i financijska sredstva te prava i obveze Agencije za istraživanje nesreća i ozbiljnih nezgoda zrakoplova i Ministarstva, razmjerno preuzetim poslovima.
- (4) Danom upisa u sudski registar Agencija preuzima službenike Ministarstva zatečene na obavljanju poslova iz stavka 2. ovoga članka i zaposlenike Agencije za istraživanje nesreća i ozbiljnih nezgoda zrakoplova te ih nakon donošenja akata iz članka 22. stavka 4. ovoga Zakona raspoređuje na nova radna mjesta za koja ispunjavaju stručne i druge uvjete.
- (5) Do rasporeda na nova radna mjesta preuzeti službenici i zaposlenici iz stavka 4. ovoga članka nastavljaju obavljati poslove koje su obavljali te zadržavaju prava koja su stekli do dana preuzimanja.
- (6) Iznimno od stavka 5. ovoga članka, direktor Agencije za istraživanje nesreća i ozbiljnih nezgoda zrakoplova, do rasporeda na novo radno mjesto, nastavlja obavljati poslove glavnog istražitelja zrakoplovnih nesreća i ozbiljnih nezgoda zrakoplova.
- (7) Na zaposlenike koji ne pristanu na raspored iz stavaka 4. i 6. ovoga članka, primjenjuju se opći propisi o radu.

Članak 24.

Danom upisa Agencije u sudski registar prestaje s radom Agencija za istraživanje nesreća i ozbiljnih nezgoda zrakoplova.

Članak 25.

Sredstva za osnivanje i početak rada Agencije osigurana su u Državnom proračunu Republike Hrvatske za 2013. u okviru sredstava za rad Ministarstva i Agencije za istraživanje nesreća i ozbiljnih nezgoda zrakoplova.

Članak 26.

(1) Ministar će u roku od šest mjeseci od stupanja na snagu ovoga Zakona donijeti propis iz članka 10. stavka 7. ovoga Zakona.

(2) Ministar će u roku od 30 dana od dana imenovanja upravnog vijeća Agencije donijeti odluku iz članka 8. stavka 10. ovoga Zakona.

Članak 27.

(1) Danom stupanja na snagu ovoga Zakona prestaje važiti:

– članak 12. Zakona o zračnom prometu (»Narodne novine«, br. 69/09. i 84/11.),

– članak 66. stavak 6. Zakona o sigurnosti u željezničkom prometu (»Narodne novine«, br. 40/07. i 61/11.) i

– Uredba o osnivanju Agencije za istraživanje nesreća i ozbiljnih nezgoda zrakoplova (»Narodne novine«, br. 110/09. i 152/09.).

(2) Na dan stupanja na snagu ovoga Zakona u Zakonu o zračnom prometu (»Narodne novine«, br. 69/09. i 84/11.), u članku 3. stavku 1. točka c) mijenja se i glasi: »c) Agencija za istraživanje nesreća u zračnom, pomorskom i željezničkom prometu (u daljnjem tekstu: Agencija za istraživanje)«.

Članak 28.

Ovaj Zakon stupa na snagu osmoga dana od dana objave u »Narodnim novinama«.

Klasa: 022-03/13-01/37

Zagreb, 19. travnja 2013.

HRVATSKI SABOR

Predsjednik

Hrvatskoga sabora

Josip Leko, v. r.